

**Karjeras attīstības atbalsta sistēmas
Sadarbības padomes sēdes protokols
2017. gada 16. jūnijā**

Valsts izglītības attīstības aģentūra Vaļņu iela 1, Rīga
Sēdes sākums: 14:00

Sēdi vada: Līga Lejiņa Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk - IZM) Valsts sekretāre

Sēdē piedalās:

Oficiāli nominētie KAAS SP dalībnieki:

Baiba Baškere – Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk - IZM) Izglītības departamenta direktores vietniece

Eva Lossane - Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk - NVA) , Pakalpojumu departamenta direktore

Inita Juhņēviča - Izglītības kvalitātes valsts dienesta (turpmāk - IKVD) vadītāja

Santa Graikste – Latvijas viesnīcu un restorānu asociācijas (turpmāk – LDDK) izpilddirektore

Elīta Barisa – Latvijas Nacionālā kultūras centra (turpmāk – LNKC) Kultūras un radošās industrijas izglītības nodaļas izglītības sistēmas eksperte

Imants Lipskis – Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) Darba tirgus politikas departamenta direktors

Irēna Liepiņa - Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (turpmāk – LBAS) priekšsēdētāja vietniece

Inta Lemešonoka – Latvijas Karjeras attīstības atbalsta asociācija (turpmāk – LKAAA) valdes priekšsēdētājas vietniece

Agnese Rožkalne – Ekonomikas ministrijas (turpmāk – EM) Tautsaimniecības strukturpolitikas departamenta Ekonomikas politikas koordinācijas nodaļas vecākā referente

Dārta Akmens - Valsts izglītības attīstības aģentūras Informācijas un karjeras atbalsta departamenta (turpmāk – VIAA IKAD) Karjeras atbalsta nodaļas vadītāja

Daiga Udrase – VIAA IKAD Karjeras atbalsta nodaļas eksperte

KAAS SP oficiāli nominēto dalībnieku aizstājēji:

Ilze Kadiķe - Valsts izglītības satura centra (turpmāk - VISC) vecākā referente

Jolanta Priede – LKAAA valdes locekle

Kristīne Krumberga – IZM Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā referente

Pieaicināto institūciju pārstāvji:

Aleksandra Joma – VIAA IKAD Profesionālo meistarības konkursu nodaļas vadītāja

Inese Tirane – VIAA Profesionālās izglītības projektu departamenta Projektu vadības nodaļas vadītāja

Laima Mirzojeva – NVA ES fondu projektu departamenta ES fondu projekta “Jauniešu garantijas” vadītāja

Solvita Vaivide – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk - VARAM) Pašvaldību departamenta Pašvaldību attīstības nodaļas vecākā eksperte

Inta Asare – VIAA IKAD direktore

Sēdi protokolē – Daiga Udrase, VIAA IKAD Karjeras atbalsta nodaļas eksperte

Darba kārtības jautājumi:

1. *Padomes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka vēlēšanas.*
2. *Profesionālo prasmju konkurss karjeras atbalstam. Ziņo VIAA IKAD Profesionālās meistarības konkursu nodaļas vadītāja A. Joma*
3. *Jauniešu garantija personas attīstībai.*

3.1. "Karjeras atbalsta pasākumi profesijas ieguvei *Jauniešu garantijas* (turpmāk – JG) ietvaros". Ziņo VIAA Profesionālās izglītības projektu departamenta Projektu vadības nodaļas vadītāja I. Tirane.

3.2. "Nodarbinātības valsts aģentūras īstenotais ES fondu projekts *Jauniešu garantijas* personas attīstībai". Ziņo NVA ES fondu projektu departamenta ES fondu projekta "Jauniešu garantijas" vadītāja L. Mirzojeva.

IZM Valsts sekretāre L. Lejiņa atklāj sēdi, iepazīstina sēdes dalībniekus ar darba kārtības jautājumiem.

1.jautājums.

L. Lejiņa (IZM) atgādina, ka saskaņā ar nolikumu katru gadu ir jāpārvēl padomes priekšsēdētājs un viņa vietnieks, akcentējot IZM un LM lomu karjeras atbalsta jautājumu aktualizēšanā valsts pārvaldes pusē. Aicina izteikt priekšlikumus par kandidātiem priekšsēdētāja un vietnieka amatam, lēmumu pieņemot ar balsojumu, kas veikts ar vienkāršu balsu vairākumu.

B. Baškere (IZM) ierosina turpināt darbu esošajam padomes priekšsēdētājam un tā vietniekam.

L. Lejiņa (IZM) apstiprina, ka iesāktais darbs jāturpina un piedāvā to veikt apgrieztā secībā, proti, izvirzot I. Lipski priekšsēdētāja amatam un L. Lejiņu - vietnieka amatam. Tiek norādīts, ka valsts pārvaldes kopīgais mērķis būtu ieinteresēt citas organizācijas - iespējams LBAS, LDDK vai LPS, pastiprināti pievērsties karjeras attīstības atbalsta jautājumiem.

I. Lipskis (LM) atzīst, ka piedāvājums samainīties ievēlētajam amata pozīcijām ir nācis negaidīti.

I. Juhņeviča (IKVD) atbalsta I. Lipska kandidatūru priekšsēdētāja amatā.

I. Lipskis (LM) piekrīt kandidēt uz vienu gadu. Un ierosina pēc gada grozīt padomes nolikumu par ievēlēšanas laiku.

L. Lejiņa (IZM) aicina balsot par I. Lipski priekšsēdētāja amatā un L. Lejiņu viņa vietnieces amatā.

Par izvirzītajiem kandidātiem nobalsoja "par" – 13 no 13 balsstiesīgajiem, "pret" un "atturas" – 0 (neviens) -, līdz ar to uz 1 (vienu) gadu par KAAS SP priekšsēdētāju ievēlot LM Darba tirgus politikas departamenta direktoru Imantu Lipski un par viņa vietnieci IZM Valsts sekretāri Līgu Lejiņu.

2.jautājums.

L. Lejiņa (IZM) norāda, ka darba kārtībā tiks skatīti divi jautājumi, aktualizējot karjeras atbalsta kā pakalpojuma attīstību, tā izmantošanu un sniegšanu dažādām mērķgrupām un SP nepieciešamību rosināt tālākās darbības. Tiek aicināta VIAA IKAD Profesionālās meistarības konkursu nodaļas vadītāja A. Joma ziņot par nacionālo jauno profesionāļu meistarības konkursu *SkillsLatvia 2017*. Norāda, ka IZM ieskatā konkursi ir nozīmīgi, svarīgi un attīstāmi, kā arī būtisks faktors izpratnes radīšanai par prasmēm un profesijām. Konkurss ir iespēja parādīt nozaru un uzņēmumu dažādību, kas eksistē Latvijas tautsaimniecībā. Nākotnē uzsvars būtu jāliek uz LDDK, LTRK un nozaru asociācijām, kā iesaistīt jauniešus profesionālajā izglītībā.

A. Joma (VIAA) sāk ar nelielu video, lai radītu priekšstatu par *SkillsLatvia 2017* norisi Ķīpsalā <https://www.youtube.com/watch?v=pPaZE-FvB-s>.

Prezentācijā "Profesionālo prasmju konkurss karjeras atbalstam" tika apskatīts jautājums par profesionālo prasmju konkursiem kā iespējamu papildelementu karjeras atbalstam ne tikai profesionālās izglītības audzēkņiem, bet arī konkursa apmeklētājiem – vispārējās izglītības iestāžu izglītojamajiem un jauniešiem. Prezentācijas laikā tika meklēta atbilde uz jautājumu, vai konkursa pieredze ir ieguldījums un ja ir, tad cik lielā mērā tā kalpo karjeras izaugsmei? Tika sniegta informācija par konkursa SkillsLatvia 2017 organizatoriskajiem mērķiem, konkursantu motivāciju, personisko īpašību, vispārējo prasmju un konkursa nominācijai nepieciešamo profesionālo

zināšanu un prasmju pilnveidi. Tika apkopota informācija par profesionālās izglītības iestāžu top 6, kā arī daži secinājumi par izglītības iestādēm un problēmjautājumiem.

Izsaka aicinājumu profesionālās izglītības iestādēm rīkot iekšējos vai starpskolu konkursus talantīgo konkursantu atlasei, kas varētu kalpot kā turpmākā motivācija jauniešiem iesaistīties konkursā. Kā arī tiek aicināts projekta ietvaros parādīt vispārējās izglītības iestādēm profesionālās izglītības vērtību, ņemot vērā faktu, ka ne visi jaunieši ir tendēti uz akadēmisko zināšanu iegūšanu. Secinājums – iznīkst “tradicionālās” profesijas, piemēram, galdnieks. Aktuāls jautājums – kas notiks ar konkursu pēc projekta beigām.

I. Lemešonoka (LKAAA) uzsver, ka *SkillsLatvija 2017* norise bija interesanta, noderīga un iedvesmojoša. Iesaka arī citiem apmeklēt konkursu klātienē.

S. Graikste (LDDK) izsaka atzinīgus vārdus par konkursa norisi, ko vēroja klātienē, un pāris ierosinājumus nākamajiem konkursiem – nodrošināt nodarbības pavadošajiem pedagogiem; piestrādāt pie apmeklētāju piesaistes.

L. Lejiņa (IZM) izsaka secinājumu, ka 1. mēģinājums ir veikts un lielākais izaicinājums ir bijusi sadarbība ar nozarēm un asociācijām, lai rīkotu konkursu. Lai arī tika izteikta ideja konkursu rīkot reizē ar izstādi “Skola...”, tomēr pastāvošie ierobežojumi un šķēršļi no BT1 puses un citi faktori neļauj tos apvienot. Norāda, ka prezentācijā nebija norādīts uz sadarbību ar nozarēm.

A. Joma (VIAA) izsaka pateicību nozarēm un uzņēmumiem, kas palīdzēja konkursa rīkošanā.

L. Lejiņa (IZM) norāda uz profesionālās izglītības sadarbības nozīmīgumu ar nozarēm, minot, ka valsts viena pati daudz neko nevarot nodrošināt.

I. Lemešonoka (LKAAA) piemin, ka skolas norāda, ka trūkusi savlaicīga informācijas par pasākumu nodrošināšana, kas, savukārt, nav veicinājusi pasākuma apmeklētību.

3. jautājums

I. Lipskis (LM) norāda, ka Labklājības ministrija ir sagatavojusi kopsavilkuma prezentāciju par Jauniešu Garantiju un piedāvā to izsūtīt visiem dalībniekiem informācijai.

I. Tirane (VIAA)

Prezentācijā tika stāstīts, kā tiek sniegts karjeras atbalsts jauniešiem projekta ietvaros, akcentējot, ka meitenes ir atvērtākas un jaunās idejas pieņemošākas nekā zēni. Tika atspoguļots karjeras konsultantu darbs, organizētās meistarklases, ko tās devušas jauniešiem. Karjeras konsultantu un jauniešu atziņas par projektu un tā devumu.

L. Lejiņa (IZM) jautā, vai ir jūtamas izmaiņas tagad, kad jauniešiem tiek sniegts karjeras atbalsts un pirms tam, kad karjeras atbalsts netika sniegts.

I. Tirane (VIAA) norāda, ka skolas un izglītojamie norāda, ka karjeras atbalsts ir svarīgs. Vēl svarīgs ir karjeras konsultantu individuālais darbs ar jauniešiem.

L. Lejiņa (IZM) vēlas uzzināt, kādi ir jauniešu atbiruma cēloņi.

I. Tirane (VIAA) paskaidro, ka viens no cēloņiem jauniešu dzīves vietas maiņa un nespēja apvieno darbu ar mācībām.

I. Lemešonoka (LKAAA) jautā par grupu komplektēšanu grupu konsultācijām.

I. Tirane (VIAA) papildina, ka JG karjeras konsultanti strādā reģionos un karjeras konsultācijas tiek sniegtas skolas ietvaros JG grupām.

J. Priede (LKAAA) jautā, cik reizes jaunietis saņem individuālās konsultācijas.

I. Tirane (VIAA) paskaidro, ka tas tiek darīts pēc vajadzības. Tiek nodrošinātas obligātā grupas konsultācija un pēc tās izkristalizējas individuālo konsultāciju vajadzības.

B. Baškere (IZM) vēlas uzzināt par iemesliem, kādēļ tikai puse no jauniešiem spēj atrast (t.sk. tikai puse no šiem jauniešiem atrod darbu savā profesijā).

I. Tirane (VIAA) papildina, ka viens no iemesliem ir jauniešu atkārtota iestāšanās JG citā programmā.

J. Priede (LKAAA) ierosina, ka vajadzētu ar jauniem strādāt karjeras konsultantam, pirms iestāšanās kādā programmā.

L. Lejiņa (IZM) atzīmē, ka svarīga ir atgriezeniskā saite jau pašā procesa sākumā un būtisks ir jebkurš atbalsts.

L. Mirzojeva (NVA)

Prezentācijas ietvaros tika nodrošināta informācija par jauniešu bezdarba tendencēm, projekta galvenajiem pasākumiem, projekta ietvaros sniegtajām karjeras konsultācijām.

I. Liepiņa (LBAS) skaidro, ka viena no JG iniciatorēm bija austriešu arodbiedrība. Norāda uz praktisko atbalstu jauniešiem un aicina iesaistīt vairāk strādājošos programmas absolventus.

I. Lipskis (LM) papildina, ka Finanšu ministrija ir izdalījusi līdzekļus JG programmas novērtēšanai, kas varētu palīdzēt izteikt secinājumus, apkopot labo pieredzi. Līdztekus arī akcentē jautājumu par programmas ilgtspējību.

I. Kadiķe (VISC) vēlas uzzināt par jomām, kurās tiek īstenotas JG programmas, īpaši uzsverot IT jomu.

L. Mirzojeva (NVA) paskaidro, ka tikai 11 jaunieši izteikuši vēlmi strādāt IT jomā, savukārt tikai 2 darba devēji ir veidojuši darba vietas jauniešiem pirmās darba pieredzes iegūšanai.

E. Lossane (NVA) papildina, ka pastāv problēmas, veidojot īsās programmas - līdz 3. kvalifikācijas līmenim, jo pārsvarā IT specialitātes atbilst augstākās izglītības līmenim. Ir subsidētās darba vietas, bet to nav daudz.

I. Lipskis (LM) akcentē, ka IT jomas uzņēmumi jauniešus uzrunā jau no izglītības iestādēm un viņi nemaz nenonāk NVA reģistrā kā bezdarbnieki. Jomas profesionāļi nāk uz NVA izglītot karjeras konsultantus par konkrēto jomu, lai viņi savukārt var pasniegt jauniešiem jaunāko informāciju. Aicina lauzt mītu, ka IT ir tikai programmēšana. Norāda, ka lielie uzņēmumi paši veido izglītības programmas.

L. Lejiņa (IZM) skaidro, ka ir izveidots stabils karjeras konsultantu tīkls, bet izaicinājums varētu būt šo cilvēku izglītošana par dažādām tautsaimniecības jomām, to izmaiņām, un spēju nodot šo informāciju jauniešiem saprotamā veidā. Kā vienu no resursiem min EM projektu par darba tirgus izpēti.

B. Baškere (IZM) izsaka pieņēmumu, ka nozaru ekspertiem nav laika, kas varētu būt tam par iemeslu. Norāda, ja būs attīstīta karjeras konsultantu profesionalitāte, varbūt var samazināties nozaru ekspertu iesaiste. Papildus vēlas noskaidrot, cik no JG iegūtajiem secinājumiem izmanto šis karjeras konsultantu tīkls.

L. Lejiņa (IZM) paskaidro, ka sadarbība ir ļoti nozīmīga, un ka profesionālās izglītības attīstības virzības noteicošs faktors ir nozaru un to pārstāvošo asociāciju kapacitāte. Profesionālā izglītība ir atkarīga no nozares spējas pārstāvēt sevi.

A. Rožkalne (EM) akcentē situāciju ar reģionu karjeras konsultantiem, jo reģiona izglītības iestādes piedāvā tikai tādas izglītības programmas. Izglītības iestādes piedāvā vienas programmas, darba tirgus brīžiem prasa citas.

I. Lipskis (LM) ierosina vienu no nākamajām sēdēm veltīt tēmai, kas saistās darba tirgus prognozēm, iesaistot EM un NVA. Aicina vairāk domāt par cēloņiem, nevis cīņu ar sekām, jo bezdarbs šajā situācijā ir sekas.

I. Kadiķe (VISC) papildina ar piemēru par stikla griezēju, kurš kādreiz grieza ar dimanta nazi, tagad viņam ir jāzina modernās tehnoloģijas.

I. Lipskis (LM) papildina, ka daudziem bezdarbniekiem ir problēmas ar pamatprasmēm, valsts valodas prasmēm, līdz ar to programmēšanas apgūšana varētu būt liels izaicinājums.

I. Lemešonoka (LKAAA) aicina IZM domāt par jaunajiem mācību priekšmetu standartiem, jo, piemēram, informātika tiek nodrošināta tikai līdz 7. klasei.

L. Lejiņa (IZM) veicot apkopojumu par sēdē dzirdēto, ierosinājums ir LM veikt izvērtējumu par to, kāda atdeve būs JG projektam. Iniciē nākamās sēdes tēmu – darba tirgus tendences. Aicina katru klātesošo iesūtīt 1 līdz 2 aspektus/jautājumus, kas saistās ar karjeras attīstības sekmēšanu.

I. Asare (VIAA) atzīmē, ka projekta SAM 8.3.5. ietvaros tiek sniegts atbalsts jauniešiem, bet pasākuma atdevi varēs vērtēt pēc vairākiem gadiem.

I. Lemešonoka (LKAAA) norāda, ka viens no rādītājiem varētu būt lēmumu pieņemšanas spēja, kas šobrīd ir zema, tikai ap 30%.

L. Lejiņa (IZM) skaidro, ka jaunietim ir grūti viennozīmīgi pateikt, kas viņš būs, jo pasaule ļoti ātri mainās.

Secinājumi:

1. Pieņemt zināšanai A.Jomas sniegto informāciju par nacionālā jauno profesionāļu meistarības konkursa *SkillsLatvia 2017* norisi un rezultātiem.
2. Karjeras atbalsta aspekti caurvij dažādus projektus un aktivitātes, taču to īstenošanai nav sistēmiskas pieejas, tāpēc klātesošie tiek lūgti iesūtīt 1 līdz 2 jautājumus/ aspektus karjeras attīstības sekmēšanai kopumā, kas būtu izskatāmi un risināmi KAAS SP sēdēs.

Ieteikumi:

3. Organizējot turpmākos jauno profesionāļu meistarības konkursus jānodrošina plašāka informatīvā kampaņa par konkursu norises mērķiem, laiku, vietu un saturu.
4. Jauno profesionāļu meistarības konkursu norises laikā vēlams organizēt informatīvos seminārus pavadošajiem pedagogiem.
5. Iespēju robežās paplašināt darba devēju aktīvu līdzdalību jauno profesionāļu meistarības konkursu organizēšanā un to īstenošanas nodrošināšanā.
6. LM veikt izvērtējumu par JG īstenoto projektu atdevi un ilgtspēju, īpaši vēršot uzmanību uz darba tirgus prasībām.
7. Nākamās sēdes tēmu veltīt – darba tirgus attīstības tendencēm.

IZM Valsts sekretāre

L.Lejiņa

Protokolēja:

D.Udrase